

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 60/2024
06.02.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Мирољуба Томића, Татјане Вуковић, Дубравке Дамјановић и Александра Степановића, чланова већа, са саветником Маријом Рибарић, записничарем, у кривичном предмету окривљене АА, због кривичног дела превара из члана 208. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљене, адвоката Милана Делића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Лесковцу 1К. бр. 304/2022 од 04.09.2023. године и Вишег суда у Лесковцу Кж1. бр. 237/23 од 24.10.2023. године, у седници већа одржаној дана 06.02.2024. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљене АА, адвоката Милана Делића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Лесковцу 1К. бр. 304/2022 од 04.09.2023. године и Вишег суда у Лесковцу Кж1. бр. 237/23 од 24.10.2023. године, у односу на повреде закона из члана 438. став 2. тачка 1) и члана 439. тачка 1) и тачка 2) Законика о кривичном поступку, док се у преосталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљене **одбацује**.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лесковцу 1К. бр. 304/2022 од 04.09.2023. године, окривљена АА оглашена је кривом да је извршила кривично дело превара из члана 208. став 1. Кривичног законика и изречена јој је условна осуда, тако што јој је утврђена казна затвора у трајању од 6 месеци и истовремено је одређено да се утврђена казна затвора неће извршити уколико окривљена у време проверавања од 2 године од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело и на новчану казну у износу од 50.000,00 динара коју је дужна да плати у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, а ако казну у остављеном року не плати иста ће бити замењена казном затвора, тако што ће јој се за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један казне затвора. Истом пресудом окривљена је обавезана да на име паушала плати суду износ од 10.000,00 динара, као и да на име надокнаде штете плати оштећеној износ од 27.303,35 динара, све у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде под претњом принудног извршења.

Пресудом Вишег суда у Лесковцу Кж1. бр. 237/23 од 24.10.2023. године одбијена је, као неоснована, жалба браниоца окривљене АА, адвоката Милана Делића и пресуда Основног суда у Лесковцу 1К. бр. 304/2022 од 04.09.2023. године је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљене АА, адвокат Милан Делић, због повреде закона из члана 438. став 1. тачка 8) и 9), став 2. тачка 1) и члана 439. тачка 1) и 2) Законика о кривичном поступку, са предлогом да Врховни суд поднети захтев за заштиту законитости усвоји, правноснажне пресуде укине, а списе предмета врати првостепеном суду на поновни поступак и одлучивање или да побијане пресуде преиначи, тако да окривљену ослободи од оптужбе за дело које јој је стављено на терет.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљене Врховном јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку (ЗКП), па је на седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљене, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне одлуке против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те по оцени навода изнетих у захтеву нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљене АА је неоснован у односу на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, док је у преосталом делу недозвољен, односно нема законом прописан садржај.

Поднетим захтевом за заштиту законитости бранилац окривљене наводи да је побијаним пресудама учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, с обзиром да дело које се окривљеној ставља на терет није кривично дело, јер не садржи оштећеног, односно лице према коме је последица наступила, јер по наводима браниоца привредно друштво „Farmasi cosmetics“ д.о.о. Београд је оштећено, а ББ је само представник тог правног лица и не може имати својство оштећене. Такође по налажењу браниоца нејасно је коју радњу је оштећена предузела на своју штету, као и сама врста преварне намере код окривљене, односно да ли је превара извршена из користољубља или да се другом нанесе штета, па је евентуално реч о кривичном делу из члана 208. став 2. Кривичног закона.

Овакве наводе изнете у захтеву за заштиту законитости Врховни суд оцењује неоснованим.

Кривично дело превара из члана 208. став 1. Кривичног законика чини онај ко у намери да себи или другоме прибави противправну имовинску корист, доведе кога лажним приказивањем или прикривањем чињеница у заблуду, или га одржава у заблуди, и тиме га наведе да на штету своје или туђе имовине нешто учини или не учини, а у ставу 2. прописано је да ко дело из става 1. овог члана учини само у намери да другог оштети казниће се затвором до 6 месеци и новчаном казном.

Из изреке побијане пресуде, произилази да је окривљена АА „ступила у контакт са оштећеном... представила се као упосленик Привредног суда у Нишу, што није

одговарало истини, понудила јој пословну сарадњу, те су се договориле да ће она вршити каталошку продају козметичких производа наведене компаније лицима из свог окружења, а оштећена као њен лидер ће омогућити плаћање тих производа на одложено, након чега је путем званичног сајта од компаније „Farmasi cosmetics“ д.о.о. Београд у три наврата... наручила различите производе, а оштећена је сходно уговору који је имала закључен са наведеном фирмом гарантовала да ће иста у року од 15 дана по преузимању робе цену уредно платити, те је... преузела пакет са козметичким производима... а преузету робу у договореном року није платила, након чега је и прекинула сваки контакт са оштећеном, робу је платила оштећена, на који начин је себи прибавила противправну имовинску корист... била свесна свог дела, хтела његово извршење и била свесна да је њено дело забрањено“.

По налажењу Врховног суда у изреци наведене пресуде, поред субјективних обележја кривичног дела превара из члана 208. став 1. Кривичног законика описана су и сва објективна обележја овог кривичног дела, укључујући и лице које је оштећено овим кривичним делом, јер из описане радње извршења кривичног дела јасно је да лице које је оштећено радњом окривљене је оштећена ББ, која је гарантовала фирми за коју је радила да ће окривљена робу платити у року па с обзиром да окривљена то није учинила, платила робу уместо окривљене. Према томе, чињенични опис наведеног дела садржи сва законска обележја кривичног дела преваре из члана 208. став 1. Кривичног законика, како су то правилно и нашли нижестепени судови, па Врховни суд супротно наводима из захтева налази да побијаним пресудама није учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП. Сходно изнетом, правилно су нижестепени судови применили закон када су нашли да се у радњама окривљене стичу сви битни елементи кривичног дела превара из члана 208. став 1. Кривичног законика, те су супротни наводи захтева којима се указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП уз наводе да је реч о делу из става 2. наведеног члана, по ставу Врховног суда оцењени као неосновани.

Даље у поднетом захтеву за заштиту законитости бранилац окривљене указује да је побијаним пресудама учињена и битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, уз образложење да се побијане пресуде заснивају на незаконитим доказима. Као незаконит доказ бранилац означава одштампане слике са мобилног телефона које по наводима одбране представљају незаконит доказ по начину прибављања, јер се не може утврдити када је тај доказ настао и да ли су вршене манипулације медијског садржаја.

Изнети наводи захтева браниоца окривљеног оцењени су као неосновани.

Одредбом члана 2. став 1. тачка 26. ЗКП, прописано је да је „исправа сваки предмет или рачунарски податак који је подобан или одређен да служи као доказ чињенице која се утврђује у поступку (члан 83. став 1. и 2.).

Одредбом члана 138. став 1. ЗКП прописано је да се доказивање исправом врши читањем, гледањем, слушањем или увидом у садржај исправе на други начин.

Одредбом члана 139. став 1. ЗКП прописано је да исправу по службеној дужности или на предлог странака прибавља орган поступка или подноси странке, по правилу, у оригиналу.

Првостепени суд је на главном претресу извршио увид у писане доказе, па и у одштампане поруке са екрана мобилног телефона оштећене у вези контакта оштећене са лицем чији је налог насловљен „АА“, а које је оштећена презентовала и доставила заједно са кривичном пријавом Основном јавном тужилаштву у Лесковцу, приликом сачињавања кривичне пријаве против окривљене, што по оцени Врховног суда, представља доказну радњу увид у исправе, а што је сходно одредби члана 138. став 1. ЗКП предвиђено као један од начина на који се врши доказивање исправом, за коју доказну радњу није потребно испуњење услова прописаних одредбом члана 152. став 3. ЗКП. С обзиром на наведено, Врховни суд налази да се у конкретном случају ради о увиду у одштампане слике мобилног телефона којима је оштећена поткрепила своје усмене тврдње везане за радњу извршења кривичног дела окривљене у предметном догађају и који представљају предмете подобне да служе као доказ неке чињенице која има значај за правне односе. Сходно наведеном, по оцени Врховног суда, одштампане поруке у смислу одредбе члана 2. став 1. тачка 26) ЗКП, којом је ближе одређен појам исправе, могу се сматрати исправом и као такве се могу користити, односно извести као доказ у кривичном поступку.

Поред тога, по налажењу Врховног суда, одштампани текст предметних порука, које је доставила оштећена, а што сходно одредби члана 139. став 1. ЗКП је један од начина на који се прибавља исправа, представља саставни део исказа оштећене, која је својим исказом датим на главном претресу потврдила аутентичност истих, због чега су супротни наводи захтева за заштиту законитости о незаконитости овог доказа, оцењени неоснованим.

У преосталом делу поднетог захтева за заштиту законитости бранилац указује да током поступка није доказано које је лице у Нишу преузело наручену робу, да нема доказа да је окривљена преузела робу, да није утврђено чији је потпис на пошиљкама о преузетој роби, да не постоји противправна имовинска корист, којим наводима бранилац оспорава чињенично стање утврђено првостепеном пресудом и указује на повреду закона из члана 440. ЗКП.

Даље бранилац наводи да је неправилна и одлука о имовинскоправном захтеву, те да је учињена повреда закона из члана 441. став 3. ЗКП, која представља законом прописан разлог за подношење овог ванредног правног лека, али приликом образлагања истакнуте повреде наводи да је суд погрешно обавезао окривљену да оштећеној плати штету јер иста није оштећена у кривично-правном смислу, већ евентуално у грађанско-правном смислу по основу регресне одговорности за штету, на који начин чињенично оспорава одлуку суда о досуђеном имовинскоправном захтеву те суштински указује на повреду закона из члана 440. ЗКП.

Како чланом 485. став 4. ЗКП који прописује разлоге због којих окривљени односно његов бранилац сходно правима која има у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека због повреде закона из члана 440. ЗКП, то је Врховни суд захтев за заштиту законитости браниоца окривљене у овом делу оценио као недозвољен.

Бранилац окривљене у поднетом захтеву за заштиту законитости наводи да су побијаним одлукама учињене и повреде закона из члана 438. став 1. тачка 8) и 9) ЗКП које представљају законом прописан разлог за подношење овог ванредног правног лека. Међутим, како бранилац окривљене у образложењу захтева не образлаже у чему се састоје наведене повреде, то је Врховни суд оценио да захтев за заштиту законитости у овом делу нема прописан садржај у смислу одредбе члана 484. ЗКП, која налаже обавезу навођења у захтеву за заштиту законитости разлога за његово подношење, а што подразумева не само опредељење о којој повреди закона је реч, већ и образложење у чему се та повреда конкретно састоји, обзиром да Врховни суд није овлашћен да по службеној дужности испитује у чему се конкретно огледа повреда закона на коју се захтевом указује.

Из изнетих разлога Врховни суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП и члана 487. став 1. тачка 2) и 3) у вези члана 484. ЗКП и члана 485. став 4. ЗКП одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар – саветник
Марија Рибарић, с.р.**

**Председник већа – судија
Бата Цветковић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**